

УДК 631.526.3:633.16“324”

ОЦІНКА СОРТІВ ЯЧМЕНЮ ОЗИМОГО ЗА ПОКАЗНИКАМИ ЯКОСТІ ЗЕРНА

Дегтяр Д. А., Спряжка Р. О.

Національний університет Біоресурсів і природокористування України

Оцінка показників якості зерна сортів є важливим інструментом для визначення властивостей та ознак (біологічних, фізико-хімічних, технологічних, споживних), які визначають придатність зерна до вживання за призначенням. Під показниками якості зерна розуміють характеристику його властивостей, які формують якість [1, 2, 3].

Оцінка цих якостей дозволяє визначити такі важливі характеристики як, фізичні властивості (розмір, форма, кольорові показники, однорідність, тощо),

хімічний склад (вміст білків, жирів, вуглеводів, мінеральних речовин та вітамінів), вологість, механічні властивості (твердість та питома вага), біологічні показники (виявлення шкідливих мікроорганізмів, грибків, тощо), генетичні характеристики, економічні показники.

Полеві дослідження проводили в умовах ВП «Агрономічна дослідна станція» НУБіП України, на дослідних полях лабораторії кафедри генетики, селекції і насінництва ім. проф. М. О. Зеленського.

Сівба проводилась 20 жовтня 2023 року за допомогою селекційної сівалки «Клен». Ширина дослідної ділянки – 1,5 м, довжина – 6 м (загальна площа 9 м²), Розміщення облікових ділянок рендомізоване, повторність – трикратна. Для проведення аналізу структури урожаю та індивідуальної продуктивності відбирали по 20 рослин з кожного повторення.

Використання сортів ячменю може мати різноманітні напрямки залежно від потреб та специфіки господарства. Сорти Дев'ятий Вал, МП Дарій та Паладін Миронівський використовувати у селекційній практиці, як потенційні джерела ознаки високої маси 1000 зерен (52-55 г). Сорти Айвенго, Валькірія та Дев'ятий Вал використовувати, як потенційні джерела ознаки високої маси зерна з колоса (2,4-2,4 г). Сорти МП Дарій (10,6 % білка), Буревій (10,8 % білка) та Академічний (11,9 % білка) використовувати для кормових цілей.

Загалом, вибір сорту повинен здійснюватися з урахуванням конкретних умов вирощування та мети сільськогосподарського виробництва. Мінливість у характеристиках сортів підкреслює необхідність уважного підходу до вибору, щоб максимізувати врожайність та отримати високоякісний продукт.

За результатами проведених досліджень можна рекомендувати господарствам різних форм власності: сорти Дев'ятий Вал, МП Дарій та Паладін Миронівський використовувати у селекційній практиці, як потенційні джерела ознаки високої маси 1000 зерен; сорти Айвенго, Валькірія та Дев'ятий Вал використовувати, як потенційні джерела ознаки високої маси зерна з колоса; сорти МП Дарій, Буревій та Академічний використовувати для кормових цілей.

Список використаних джерел

1. Гудзенко В. М. Селекційна оцінка колекційних зразків ячменю озимого в умовах Лісостепу України. *Агробіологія*. 2014. 2(21). С. 29–34.
2. Заяць О.М., Петрина Г.І., Яремко В.Я. Особливості сортів озимого ячменю. Посібник українського хлібороба: наук.-практ. щорічник. 2012. Т. 1. С. 131-132.
3. Марухняк А.Я. та ін. Адаптивні особливості генотипів вівса за кількісними ознаками якості зерна. *Селекція і насінництво*. 2013. 103. С. 42–50.

Національний університет біоресурсів і природокористування України
Національна академія аграрних наук України
Інститут сільського господарства Полісся НААН України
Інститут продовольчих ресурсів НААН України
Інститут садівництва НААН України
Актюбінський регіональний державний університет ім. К.Жубанова
RAGT Semences
Lulea University of Technology
Університет прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф
International Academy of Applied Sciences in Lomza

**Матеріали МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА, ЛОГІСТИКИ ТА
ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА»**

*присвяченої 110-річчю від дня народження видатного вченого,
основоположника кафедри технології зберігання, переробки та
стандартизації продукції рослинництва,
завідувача кафедри з 1968 по 1987 рр.,
доктора сільськогосподарських наук, професора
ЛЕСИКА БОРИСА ВАСИЛЬОВИЧА
2-3 червня 2025 року*

Київ - 2025

Матеріали доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні технології виробництва, логістики та переробки продукції рослинництва» присвяченої 110-річчю від дня народження видатного вченого, основоположника кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва, завідувача кафедри з 1968 по 1987 рр., доктора сільськогосподарських наук, професора Лесика Бориса Васильовича, 2-3 червня 2025р./ Редкол.: Подпрятів Г.І. (відп. ред.) та ін. Київ, 2025. 260 с.

Матеріали доповідей подані в авторській редакції учасників конференції

Відповідальний редактор: Г.І. Подпрятів

Технічне редагування, комп'ютерна верстка: В.І.Войцехівський

Адреса установи:

Національний університет біоресурсів і природокористування України
(НУБіП України)

вул. Героїв оборони, 15, м. Київ

03041, Україна

<https://nubip.edu.ua>

Агробіологічний факультет: <https://nubip.edu.ua/structure/abf>

Кафедра технології зберігання, переробки та стандартизації продукції
рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика:

<https://nubip.edu.ua/node/1106>

<https://nubip.edu.ua/node/25814>